

ЗАКОН за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност

Обн., ДВ, бр. 55 от 17.06.2003 г., в сила от 18.12.2003 г., попр., бр. 59 от 1.07.2003 г., изм. и доп., бр. 107 от 9.12.2003 г., бр. 39 от 12.05.2004 г., в сила от 12.05.2004 г., изм., бр. 52 от 18.06.2004 г., доп., бр. 31 от 8.04.2005 г., в сила от 8.10.2005 г., изм. и доп., бр. 87 от 1.11.2005 г., доп., бр. 24 от 21.03.2006 г., бр. 38 от 9.05.2006 г., изм., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., бр. 11 от 2.02.2007 г., бр. 41 от 22.05.2007 г., доп., бр. 16 от 15.02.2008 г., изм., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.11.2009 г., доп., бр. 36 от 15.05.2009 г., изм., бр. 44 от 12.06.2009 г., изм. и доп., бр. 87 от 3.11.2009 г., в сила от 3.11.2009 г., изм., бр. 25 от 30.03.2010 г., бр. 59 от 31.07.2010 г., в сила от 31.07.2010 г., изм. и доп., бр. 73 от 17.09.2010 г., в сила от 17.09.2010 г., изм., бр. 77 от 1.10.2010 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г., в сила от 20.05.2011 г., изм., бр. 92 от 22.11.2011 г., доп., бр. 26 от 30.03.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 20.12.2013 г., бр. 47 от 26.06.2015 г., бр. 57 от 28.07.2015 г., доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г., изм., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 7/2003 г., стр. 51; кн. 6/2004 г., стр. 45; кн. 7/2004 г., стр. 320; кн. 5/2005 г., стр. 149

Библиотека закони - АПИС, т. 2, р. 4, № 178е

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I

(Загл. ново - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Принципи и цели на административното регулиране и административния контрол

Чл. 1. (1) Този закон урежда общите правила за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

(2) Целта на закона е да улесни и насърчи извършването на стопанската дейност, като ограничи до обществено оправдани граници административното регулиране и административния контрол, осъществявани върху нея от държавните органи и от органите на местното самоуправление.

(3) Административно регулиране е установяването на нормативни изисквания, чието спазване се осигурява чрез упражняване на административен контрол.

(4) Административен контрол по смисъла на този закон е контролът, упражняван от административни органи, чрез:

1. извършване на проверки по документи и на място при започване и при извършване на стопанска дейност, както и при извършване на отделни сделки и действия от лица, които извършват или възнамеряват да извършват стопанска дейност;

2. издаване на лиценз или извършване на регистрация за започване на стопанска дейност, както и отказите за издаване на лиценз или извършване на регистрация;

3. издаване и отказване на разрешения и удостоверения за извършване на отделна сделка или действие от лица, които извършват или възнамеряват да извършват стопанска дейност;

4. прилагане на принудителни административни мерки и даване ход на производства по налагане на административни наказания.

(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) При осъществяване на административното регулиране и административния контрол всички лица, които извършват или възнамеряват да извършват стопанска дейност, са равнопоставени независимо от формата им на собственост, правно-организационната форма или националността.

Чл. 2. (1) (Предишен текст на чл. 2 - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Държавните органи и органите на местното самоуправление осъществяват административно регулиране и административен контрол върху стопанската дейност с цел защита на:

1. националната сигурност и обществения ред в Република България, както и на изключителни и суверенни права на държавата по смисъла на чл. 18, ал. 1 - 4 от Конституцията на Република България;
2. личните и имуществените права на гражданите и юридическите лица;
3. околната среда.

(2) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Държавните органи и органите на местното самоуправление осъществяват административно регулиране и административен контрол върху стопанската дейност в съответствие с принципите и целите на този закон.

Чл. 3. (1) При административно регулиране на стопанската дейност се вземат предвид:

1. разходите на лицата, извършващи стопанска дейност, необходими за спазване на установените изисквания;
2. възможностите за упражняване на ефективен административен контрол и разходите, свързани с него.

(2) При административно регулиране и административен контрол върху стопанската дейност държавните органи и органите на местното самоуправление не могат да налагат изисквания, ограничения и тежести, които водят до ограничаване на конкуренцията.

(3) При административно регулиране и административен контрол върху стопанската дейност административните органи и органите на местното самоуправление не могат да налагат ограничения и тежести, които не са необходими за постигане на целите на закона.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) При планиране или изготвяне на законопроект, който предвижда въвеждането на режим по смисъла на чл. 4, ал. 1, органът, предложил включването му в законодателната програма на Министерския съвет или отговорен за неговото изготвяне, подготвя мотивирано становище за необходимостта от това регулиране и съответно за възможността за постигане на целите по чл. 2 без неговото въвеждане.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) При внасянето в Народното събрание на законопроект, в който се предвижда въвеждане на режим по смисъла на чл. 4, ал. 1, заедно със законопроекта и мотивите към него вносителят представя и мотивирано становище относно необходимостта от това регулиране.

(6) Мотивираното становище по ал. 4 и 5 съдържа икономически анализ и оценка на въздействието, което режимът оказва върху регулираната стопанска дейност. Становището се публикува в Интернет или по друг подходящ начин.

Чл. 4. (1) Лицензионен и регистрационен режим за извършване на стопанска дейност, както и изискване за издаване на разрешение и удостоверение или за даване на уведомление за извършване на отделна сделка или действие, се установяват само със закон.

(2) Всички изисквания, необходими за започването и за осъществяването на дадена стопанска дейност, както и за извършването на отделна сделка или действие, се уреждат със закон.

(3) С подзаконов нормативен акт, посочен в закон, могат да се конкретизират изискванията по ал. 2, като се осигури спазването на чл. 3, ал. 3.

Раздел II

(Загл. ново - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.)

Задължения на административните органи

Чл. 5. (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) При упражняване на своите правомощия във връзка с регулирането и контрола върху стопанската дейност административните органи са длъжни да:

1. осигурят по подходящ начин постоянен и безусловен достъп до всички административни актове и формуляри, както и да оказват съдействие за попълване на документи;

2. предоставят пълна информация за сроковете, приложими в съответното производство, за дължимите такси и методиката за тяхното определяне, както и да оказват съдействие за попълването на документи;

3. организират дейността си така, че да обслужват заинтересованите лица на едно място в едно служебно помещение;

4. осигурят подходящо работно време за ползването на услугите по т. 1 и 2 от заинтересованите лица;

5. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) осигурят възможност за предоставяне на услугите по електронен път съгласно Закона за електронното управление.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 44 от 2009 г.) Административният орган не може да изисква предоставяне на информация или документи, които са налични при него или при друг орган, а ги осигурява служебно за нуждите на съответното производство.

(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) В административните производства по чл. 4, ал. 1 наличието или липсата на факти и обстоятелства могат да се удостоверяват с писмени декларации, които административният орган е длъжен да приеме. За деклариране на неверни данни в декларацията деклараторът носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс. С декларация не може да се доказват образователно-квалификационна степен, професионална квалификация и здравен статус, както и други факти и обстоятелства, за чието установяване със закон е предвиден друг ред.

(4) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Когато в нормативен акт са въведени изисквания, свързани със съдимостта на физическо лице, необходимите данни за българските граждани се установяват служебно от съответния административен орган.

Чл. 6. (1) Административните органи своевременно публично огласяват следваната политика и създадената практика по прилагането на нормативните актове, свързани с административно регулиране и административен контрол на стопанската дейност, както и мотивите за тяхната промяна.

(2) Следваната политика по прилагането на нормативните актове по ал. 1 включва средствата, които административният орган избира и използва при упражняването на своята оперативна самостоятелност за постигане целите на закона.

Чл. 7. (1) Административният орган може да изисква само веднъж отстраняване на нередовности и/или предоставяне на допълнителна информация към заявлението за издаване на лиценз или за извършване на регистрация, както и за разрешение за извършване на отделна сделка или действие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Срокът за отстраняване на нередовности и/или за предоставяне на допълнителна информация се определя със закон и не може да бъде по-кратък от 10 работни дни и по-дълъг от установения срок за произнасяне. В случаите, когато отстраняването на недостатъците е свързано с допълнително представяне на документи, издадени от други административни органи, срокът не може да бъде по-кратък от нормативно установения срок за произнасяне на тези органи.

(3) Срокът за произнасяне започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите и/или предоставянето на допълнителна информация.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г.) (1) Таксите, събирани от административните органи във връзка с регулирането и контрола върху стопанската дейност по този закон, се определят по методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите и разходването им, приета от Министерския съвет.

(2) Методиката по ал. 1 се приема в съответствие със следните принципи:

1. размерът на таксата трябва да съответства на разходите на административния орган за извършване на съответната услуга и за упражняване на контрола, в т.ч. необходимите материално-технически разходи и всички административни разходи за изпълнение на задълженията на длъжностните лица с оглед на тяхната квалификация и изразходвано работно време;

2. административните разходи по т. 1 не могат да надвишават 20 на сто от размера на таксата.

(3) За отстраняване на нередовности и/или за предоставяне на допълнителна информация не се събират такси.

(4) Събраните такси могат да се ползват за повишаване качеството на предоставяната услуга.

(5) Приходите от таксите не могат да се изразходват за допълнително материално стимулиране на служителите на административните органи, по чиито сметки са постъпили.

(6) Методиката по ал. 1 не се прилага при определяне размера на такси за осигуряване провеждането на политики в области със значение за защита на особено важни държавни или обществени интереси.

Глава втора

ЛИЦЕНЗИРАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Лицензиране

Чл. 8. (1) При издаване на лиценз административният орган проверява законосъобразността на искането и в рамките, определени от закона, разрешава или отказва по целесъобразност извършването на определена стопанска дейност.

(2) Лиценз се издава само от централен административен орган.

Чл. 9. (1) Лицензионен режим може да се установява само за стопански дейности, които:

1. са свързани с обекти, изключителна държавна собственост съгласно чл. 18, ал. 1 от Конституцията на Република България, както и с обекти, върху които държавата осъществява суверенни права съгласно чл. 18, ал. 2 и 3 от Конституцията на Република България; или

2. пораждат повишен риск за националната сигурност или обществения ред в Република България, личните или имуществените права на гражданите или правата на юридическите лица, както и за околната

среда и са посочени в списъка-приложение към закона.

(2) Когато със закон се установява нов лицензионен режим, непосочен в списъка по ал. 1, т. 2, се извършва и съответно допълнение в списъка.

Чл. 10. (1) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2006 г.) Лицензът се издава без срок, освен в случаите по чл. 9, ал. 1, т. 1, или когато със закон е предвидено друго.

(2) Правата по лиценза не подлежат на прехвърляне и преотстъпване.

(3) Наличието на лиценз е условие за започването и законосъобразното извършване на съответната стопанска дейност.

Чл. 11. (1) Законът, който урежда лицензионен режим, установява изчерпателно:

1. изискванията, при които може да бъде издаден лиценз, както и основанията за отказ;
2. особените правила в производството по издаване, спиране, прекратяване и отнемане на лиценза.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Лицензиращият орган създава и поддържа публичен регистър, в който се вписват лицата с издадени, спрени, прекратени и отнети лицензи. В публичния регистър в отделен раздел се вписват лицата, подали заявление за издаване на лиценз, и се описват броят и видът на приложените документи. Вписването се извършва по реда на подаване на заявленията и се отбелязва движението на преписката по издаване на лиценз.

(3) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Регистърът по ал. 2 се води при спазване изискванията на специалния закон и на Закона за защита на личните данни.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Лицензиращият орган осигурява безплатен достъп по електронен път до регистъра по ал. 2 съгласно Закона за електронното управление.

Чл. 12. (1) В закона, който установява лицензионен режим, се посочват изискванията, които:

1. трябва да бъдат удостоверени от друг орган;
2. се удостоверяват чрез декларация;
3. (нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) не могат да се удостоверяват с декларация.

(2) При извършване на проверки по документи и на място се прилагат съответно чл. 19, 20, 21 и 22.

Чл. 13. (1) (Предишен текст на чл. 13 - ДВ, бр. 107 от 2003 г.) Когато е ограничен броят на лицензите, които могат да бъдат издадени за извършване на дадена стопанска дейност, лицензиращият орган е длъжен да обяви публично конкурс или търг при условия и по ред, определени със закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 107 от 2003 г., отм., бр. 39 от 2004 г.).

Раздел II

Регистрация

Чл. 14. (1) (Попр. - ДВ, бр. 59 от 2003 г.) При регистрация административният орган проверява наличието на изчерпателно установените нормативни изисквания и при установяване на съответствие разрешава, без право на преценка по целесъобразност извършването на стопанската дейност.

(2) Регистрация за извършване на стопанска дейност се изисква само когато нейното осъществяване е свързано с риск за националната сигурност или за обществения ред в Република България, за личните или

за имуществените права на гражданите и на юридическите лица или за околната среда и само относно нормативни изисквания, чието спазване може обективно да се удостовери чрез проверка по документи и/или на място.

Чл. 15. (1) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Регистриращият орган създава и поддържа публичен регистър, в който вписва всяко лице, за което е установил спазването на нормативните изисквания за извършване на съответната стопанска дейност, и му издава удостоверение за вписването. В публичния регистър, в отделен раздел се вписват лицата, подали заявления за регистрация, и се описват броят и видът на приложените документи. Вписването се извършва по реда на подаване на заявленията и се отбелязва движението на преписката за вписване в регистъра и издаване на удостоверение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Вписването в регистъра и издаването на удостоверение са условие за започването и законосъобразното извършване на съответната стопанска дейност с изключение на случаите, когато регистриращият орган не се произнесе с изричен акт в определения срок, предвиден в специалния закон. В тези случаи се прилага чл. 28, ал. 1 и 2.

(3) Регистриращият орган отказва вписването в регистъра и издаването на удостоверение по ал. 1 при неспазването поне на едно от изчерпателно установените и неподлежащи на преценка за целесъобразност нормативни изисквания.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Действието на регистрацията и удостоверението е безсрочно. Когато действието на регистрацията и удостоверението е ограничено със срок, той не може да бъде по-кратък от три години. При искане за продължаване на срока на регистрацията и удостоверението се прилага чл. 28, ал. 1 и 2.

(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Регистърът по ал. 1 се води при спазване изискванията на специалния закон и на Закона за защита на личните данни.

(6) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Регистриращият орган осигурява безплатен достъп по електронен път до регистъра по ал. 1 съгласно Закона за електронното управление.

Чл. 16. (1) Законът, който урежда регистрационен режим, установява изчерпателно:

1. изискванията, при които едно лице, което възнамерява да извършва стопанска дейност, може да бъде вписано в регистъра по чл. 15, ал. 1 и да му бъде издадено удостоверение, както и основанията за отказ;

2. особените правила в производството по вписване в регистъра по чл. 15, ал. 1 и по издаването на удостоверение;

3. особените правила за спиране и прекратяване на съответната стопанска дейност, съответно за заличаването на лицето от регистъра по чл. 15, ал. 1 и обезсилване на издаденото удостоверение.

(2) В закона, който урежда регистрационен режим, се посочват и условията по чл. 12, ал. 1.

Чл. 17. (1) Регистриращият орган не може да изисква информация за спазването на изисквания, които не са нормативно установени.

(2) При проверки по документи и на място се прилагат съответно чл. 19, 20, 21 и 22.

Глава трета

ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ВЪРХУ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ

Чл. 18. Административните органи упражняват последващ контрол за спазването на установените изисквания при извършването на стопанска дейност, за която е необходим лиценз или регистрация.

Чл. 19. (1) Контролиращият орган може да извършва проверка по документи и проверка на място при условия и по ред, установени само със закон.

(2) Контролиращият орган извършва проверка по документи, като изисква еднократно и/или периодично представяне на писмени отчети и други писмени уведомления и документи.

(3) С подзаконов нормативен акт могат да се установят изисквания за сроковете и съдържанието на представените отчети, уведомления и документи само ако те произтичат пряко от изискванията по ал. 1 и не противоречат на чл. 3, ал. 3 и на чл. 21.

Чл. 20. (1) Проверката на място се осъществява в мястото на извършване на стопанската дейност и в присъствието на проверявания или на лица, които работят за него. В отсъствие на такива лица проверката се извършва с участието поне на един свидетел.

(2) Длъжностните лица, осъществяващи проверка на място, имат право:

1. на достъп в помещенията, в които се извършва стопанската дейност, която са овластени да контролират;

2. да изискват представянето на документите, които съгласно нормативните изисквания трябва да се намират в мястото на проверката;

3. да изискват писмени и устни обяснения от всеки, който работи за проверяваното лице;

4. да привличат експерти в съответната област, когато проверката е сложна или изисква специални знания.

(3) Ако при проверката на място бъде констатирана липса на документи, удостоверяващи спазването на установените изисквания, на проверяваното лице се определя подходящ срок за представянето им.

(4) Правомощията на административните органи по ал. 1, 2 и 3 се уреждат само със закон.

Чл. 21. Контролиращият орган извършва проверки по документи и на място с обем, продължителност и честота, които не обременяват ненужно проверяваните лица и са достатъчни за постигане целите на закона.

Чл. 22. Длъжностните лица са задължени да опазват търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверките извън предназначението им.

Чл. 23. (1) Когато констатира нарушаване на нормативните изисквания, контролиращият орган може:

1. да предприеме мерки за отстраняване на нарушението в подходящ срок или да постанови премахване на извършеното в отклонение от нормативните изисквания;

2. да ограничи, спре или отнеме лиценза;

3. да забрани извършването на дейността до отстраняване на нарушаването на нормативните изисквания, като определи подходящ срок;

4. да забрани извършването на стопанска дейност, за която е установен регистрационен режим, като впише забраната в регистъра по чл. 15, ал. 1 и обезсили издаденото удостоверение;

5. да даде ход на производство по налагане на административно наказание;

6. да постанови други мерки, предвидени със закон.

(2) Мерките по ал. 1 се уреждат само със закон.

(3) Ако контролиращият орган не бъде уведомен писмено в определения срок за изпълнението на предписаните мерки или постановеното премахване по ал. 1, т. 1, той може да постанови мерки по т. 2, 3 и 4, без да извършва нова проверка.

(4) При прилагането на принудителни административни мерки по ал. 1 контролиращият орган съобразява тяхната тежест със степента на допуснатото нарушаване на нормативните изисквания, както и с целите на закона.

(5) Изискванията, при неспазването на които могат да бъдат постановени мерките по ал. 1, както и основанията за тяхното прилагане, се посочват изчерпателно в закона, уреждащ съответната стопанска дейност.

Глава четвърта

ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ И УДОСТОВЕРЕНИЯ И ПОЛУЧАВАНЕ НА УВЕДОМЛЕНИЯ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ОТДЕЛНИ СДЕЛКИ ИЛИ ДЕЙСТВИЯ

Чл. 24. (1) Разрешение за извършването на отделна сделка или действие от лице, което извършва или възнамерява да извършва стопанска дейност, е необходимо само когато извършването на тази сделка или действие поражда повишен риск за националната сигурност или обществения ред в Република България, за личните или за имуществените права на гражданите или на юридическите лица, или за околната среда.

(2) При издаването на разрешение административният орган преценява и решава по целесъобразност в границите, определени със закона, дали съответната сделка или действие могат да бъдат извършени, както и техният обхват по съдържание, по време и по място.

(3) При издаването на разрешение за отделна сделка или действие се прилагат съответно чл. 10, ал. 2, чл. 11, ал. 1, чл. 12, 13, 19, 20, 21 и 22.

Чл. 25. (1) Удостоверение за отделна сделка или действие от лице, което извършва или възнамерява да извършва стопанска дейност, е необходимо само когато извършването им поражда риск за националната сигурност или обществения ред в Република България, за личните или за имуществените права на гражданите или на юридическите лица, или за околната среда.

(2) При издаването на удостоверение административният орган проверява преди извършването на съответната сделка или действие дали са спазени нормативните изисквания и при установяване на тяхното спазване разрешава без право на преценка по целесъобразност извършването на сделката или действието.

(3) При издаването на удостоверение за извършване на отделна сделка или действие се прилагат съответно разпоредбите на чл. 14, чл. 16, ал. 2 и чл. 17.

Чл. 26. Органът, който издава разрешение или удостоверение за извършване на отделна сделка или действие, упражнява последващ контрол за спазване на нормативните изисквания, както и на изискванията, установени с разрешението. В тези случаи се прилагат съответно чл. 19, 20, 21 и 22.

Чл. 27. (1) Когато закон предвижда задължение за предварително или последващо уведомяване на административен орган, лицето, което извършва съответната сделка или действие, представя писмени сведения за тяхното съдържание, както и за мястото, времето и начина на извършването им.

(2) Органът, който е овластен да получи уведомлението, може да извърши проверка на място за верността на представените данни. В тези случаи се прилагат съответно чл. 20, 21 и 22.

Чл. 28. (1) При издаването на разрешение и на удостоверение за извършване на еднократни сделки или

действия се прилага мълчаливо съгласие, ако в закон не е предвидено друго.

(2) Мълчаливо съгласие е налице, когато административният орган не е изпратил до заявителя уведомление за отказ до изтичането на срока за произнасяне.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

(4) (Отм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Чл. 29. (Отм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Глава пета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 30. (1) Който наруши или не изпълни в срок служебните си задължения, свързани с подготовката по издаването на разрешение или удостоверение, в резултат на което се е стигнало до изтичането на срока за произнасяне по направеното искане за издаване на разрешение или удостоверение, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Длъжностно лице, което не изпълнява задълженията си за редовно водене на регистрите по чл. 11, ал. 2 и по чл. 15, ал. 1, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 44 от 2009 г., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Длъжностно лице, което наруши изискванията на чл. 5, 6, чл. 7, ал. 1, чл. 17, ал. 1, чл. 21, и чл. 22, се наказва с глоба в размер от 1000 до 5000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 44 от 2009 г., бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Ако нарушението по ал. 1, 2 или 3 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 31. (Отм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Чл. 32. (1) Актовете за констатираните нарушения по чл. 30 и 31 се съставят от длъжностно лице, определено от контролиращия орган, ако той е едноличен, или от неговия ръководител, ако органът е колегиален. Наказателните постановления се издават от едноличния контролиращ орган, съответно от ръководителя на колегиалния контролиращ орган.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2006 г., изм., бр. 77 от 2010 г.) Когато нарушенията по чл. 30 са извършени от кметове на общини, актовете за установяване на административните нарушения се съставят от длъжностни лица, оправомощени от съответния областен управител, който издава наказателните постановления.

(3) Съставянето на актовете, издаването и обжалването на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 33. Разпоредбите на чл. 30 не се прилагат за членовете на Министерския съвет, за еднолични контролиращи органи и за членове на колегиални контролиращи органи, избрани или определени от Народното събрание или от Президента на Република България.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Административен орган" е орган, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки друг орган, който въз основа на специален закон е овластен с административни правомощия.

2. "Централен административен орган" е всеки орган по т. 1, който осъществява правомощията си на територията на цялата страна.

3. "Стопанска дейност" е дейността, извършвана като търговец, дейността на лицата по чл. 2 от Търговския закон, както и всяка друга дейност, осъществявана с цел печалба.

4. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за нормативните актове (обн., ДВ, бр. 27 от 1973 г.; изм., бр. 65 от 1995 г.) се създава чл. 2а:

"Чл. 2а. Лицата, за които възникват задължения или ограничения по силата на нов нормативен акт, се уведомяват преди неговото приемане. Уведомяването се извършва чрез изпращането на проекта до представителни организации на тези лица, чрез публикуването му в средствата за масово осведомяване, в Интернет или чрез оповестяването му по друг подходящ начин, като в срок не по-кратък от един месец засегнатите могат да представят предложения и възражения до съответния компетентен орган."

§ 3. В чл. 14 на Закона за административното производство (обн., ДВ, бр. 90 от 1979 г.; изм., бр. 9 от 1983 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 25 и 61 от 1991 г., бр. 19 от 1992 г., бр. 65 и 70 от 1995 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 15 и 89 от 1998 г., бр. 83 и 95 от 1999 г. и бр. 45 от 2002 г.) се създава ал. 3:

"(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчаливо съгласие в случаите и при условията, предвидени в Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност."

§ 4. (1) (В сила от 17.06.2003 г.) В срок 6 месеца от обнародването на закона в "Държавен вестник" Министерският съвет, другите административни органи, както и органите на местното самоуправление предприемат действия съобразно своята компетентност за внасянето на промени във всички заварени подзаконовни нормативни актове, чиито разпоредби противоречат на този закон и не са издадени в изпълнение на друг закон.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 39 от 2004 г.) След изтичане на срока по ал. 1 подзаконовите нормативни актове, които противоречат на изискванията на този закон и не са издадени в изпълнение на друг закон, който предвижда режим или изискване по смисъла на чл. 4, ал. 1, могат да се оспорват пред Върховния административен съд и пред съответния окръжен съд от всяко заинтересовано лице.

§ 5. Законът влиза в сила в срок 6 месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбата на § 4, ал. 1, която влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

§ 6. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2004 г.) Разпоредбите на този закон, с изключение на приложението към чл. 9, ал. 1, т. 2, се изменят, допълват и отменят единствено със специален закон за изменение и допълнение на този закон.

§ 7. (Нов - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.) Изпълнението на закона се възлага на всички органи, овластени да административат режими по смисъла на чл. 4, ал. 1.

Законът е приет от 39-то Народно събрание на 4 юни 2003 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за изменение на Закона за ограничаване на административното регулиране

и административния контрол върху стопанската дейност

(ДВ, бр. 44 от 2009 г., изм., бр. 25 от 2010 г., бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.)

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2010 г., отм., бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване на административното

регулиране и административния контрол върху стопанската дейност

(ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.)

§ 16. В срок 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема методиката по чл. 7а по съвместно предложение на министъра на финансите и министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

§ 17. В срок 12 месеца от влизането в сила на този закон органите, които са овластени да администрират режими по смисъла на чл. 4, ал. 1, привеждат информационните си системи и съответните структурни звена в съответствие с изискванията на закона.

§ 18. В срок три месеца от влизането в сила на този закон всеки орган, който администрира регистрационни режими, внася в Министерския съвет проект на закон за изменение и допълнение на закона, регламентиращ съответния режим, за въвеждане на мълчаливото съгласие при регистрация.

§ 19. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 8, който влиза в сила от 1 януари 2012 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за закриване на Националната служба по зърното

(ДВ, бр. 57 от 2015 г.)

.....
§ 9. В тримесечен срок от влизането в сила на закона:

1. Министерският съвет привежда устройствения правилник на Министерството на земеделието и храните и устройствения правилник на Българската агенция по безопасност на храните в съответствие със Закона за Българската агенция по безопасност на храните и Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, като променя функциите и числеността на персонала.

2. Министърът на земеделието и храните привежда устройствения правилник на областните дирекции "Земеделие" в съответствие със Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, като променя техните функции и численост на персонала.

§ 10. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет издава постановление по § 4, ал. 4.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на земеделието и храните издава наредбата по чл. 58с от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз.

към чл. 9, ал. 1, т. 2
(Изм. - ДВ, бр. 107 от 2003 г.,
бр. 39 от 2004 г.,
в сила от 12.05.2004 г.,
бр. 52 от 2004 г.,
доп., бр. 31 от 2005 г.,
в сила от 9.10.2005 г.,
изм. и доп., бр. 87 от 2005 г.,
доп., бр. 38 от 2006 г.,
изм., бр. 59 от 2006 г.,
в сила от 1.01.2007 г.,
бр. 11 от 2007 г.,
бр. 41 от 2007 г.,
доп., бр. 16 от 2008 г.,
изм., бр. 23 от 2009 г.,
в сила от 1.11.2009 г.,
доп., бр. 36 от 2009 г.,
изм. и доп., бр. 87 от 2009 г.,
в сила от 3.11.2009 г.,
изм., бр. 59 от 2010 г.,
в сила от 31.07.2010 г.,
изм. и доп., бр. 73 от 2010 г.,
в сила от 17.09.2010 г.,
изм., бр. 39 от 2011 г.,
в сила от 20.05.2011 г.,
бр. 92 от 2011 г.,
доп., бр. 26 от 2012 г.,
в сила от 1.07.2012 г.,
изм., бр. 53 от 2012 г.,
в сила от 13.07.2012 г.,
бр. 82 от 2012 г.,
в сила от 26.11.2012 г.,
бр. 109 от 2013 г.,
в сила от 20.12.2013 г.,
бр. 47 от 2015 г.,
бр. 57 от 2015 г.,
доп., бр. 15 от 2018 г.,
в сила от 16.02.2018 г.)

Списък
на стопанските дейности, за които може да се установява
лицензионен режим

1. (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм., бр. 59 от 2006 г., доп., бр. 16 от 2008 г., изм., бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.11.2009 г.) Банкова дейност, дейност като дружество за електронни пари, дейност като платежна институция, както и дейност като системен оператор на платежни системи.
2. Застрахователна дейност и дейност на застрахователен брокер.
3. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г., доп., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Дейност като регулиран пазар на ценни книжа, инвестиционен посредник, доставчик на услуги за докладване на данни, инвестиционно дружество, национално инвестиционно дружество, управляващо дружество или лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, както и като акционерно дружество със специална инвестиционна цел.
4. Извършване на допълнително доброволно и задължително пенсионно осигуряване и актюерска дейност за обслужване на пенсионноосигурителни дружества.

5. Извършване на дейност по доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация.
6. Извършване на дейност по здравно осигуряване.
7. Извършване на дейност като стокова борса.
8. Извършване на дейност като митнически агент.
9. Извършване на безмитна търговия.
10. (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.) Извършване на хазартна дейност, дейност по производство, разпространение и сервиз на игрално оборудване и дейност по внос, разпространение и сервиз на игрално оборудване.
11. (Отм. - ДВ, бр. 39 от 2004 г.).
12. (Изм. - ДВ, бр. 11 от 2007 г., изм. и доп., бр. 73 от 2010 г., в сила от 17.09.2010 г.) Производство, транспорт, търговия и външнотърговска дейност с оръжие, взривни вещества, боеприпаси и пиротехнически изделия, както и с определени изделия и технологии с двойна употреба.
13. Извършване на частна охранителна дейност.
14. Дейности по проектиране, производство, внос, търговия, ремонт, монтаж и поддръжка на противопожарна техника, извършване на дейност по пожарна и аварийна безопасност, извършване на пожароопасни и взривоопасни работи.
15. Производство на компактдискове (оптични дискове) и/или матрици за тях.
16. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2010 г., в сила от 31.07.2010 г.) Извършване на дейност на лечебни заведения за болнична помощ, центрове за психично здраве, центрове за кожно-венерически заболявания, комплексни онкологични центрове и домове за медико-социални грижи.
17. Провеждане на клинични изпитвания, производство, търговия или внос на лекарства и лекарствени продукти.
18. Производство, преработване, пренасяне и превозване, търговия, внос, износ, транзит и съхраняване на наркотични вещества за медицински и ветеринарномедицински цели и прекурсори.
19. Промислена преработка на тютюн и производство на тютюневи изделия.
20. Осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена

опасност, проверка на средства за измерване.

21. Производство на спирт, дестилати и спиртни напитки.

22. Производство и заготвяне на посевен и посадъчен материал от земеделски растения, извършване на дейност по сортоизпитване на земеделски растения, предназначени за посевен и посадъчен материал, разпространение и търговия със семена и посадъчен материал с отклонение от минималните изисквания за качество.

23. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г., отм., бр. 57 от 2015 г.).

24. Получаване, обработка и съхранение на сперма и яйцеклетки, трансплантация на ембриони в центрове за изкуствено осеменяване и центрове за трансфер на ембриони и извършване на дейност на развъдни асоциации за селекция на продукцията в системата на ветеринарната медицина.

25. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 87 от 2005 г., в сила от 1.05.2006 г.)
Производство и употреба на ветеринарномедицински продукти, търговия на едро и дребно с ветеринарномедицински продукти и превоз на животни.

26. Стопански риболов.

27. (Отм. - ДВ, бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г.).

28. (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2003 г., бр. 39 от 2004 г.) Дейности в областта на енергетиката.

29. Извършване на дейности, свързани с използване на ядрени съоръжения и ядрен материал и други източници на йонизиращи лъчения.

30. (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.).

31. (Изм. – ДВ, бр. 47 от 2015 г.) Извършване на железопътен превоз на пътници и/или товари.

32. Извършване на обществени превози на пътници и товари с автомобилен транспорт, включително международен.

33. Извършване на проверки на техническа изправност на пътни превозни средства, ремонт и техническо обслужване на такива средства.

34. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2009 г., в сила от 3.11.2009 г.) Извършване на универсалната пощенска услуга или на услуги, включени в обхвата на универсалната пощенска услуга.

34а. (Нова - ДВ, бр. 87 от 2009 г., в сила от 3.11.2009 г.) Извършване на пощенски парични преводи.

35. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2004 г.) Извършване на дейност като летищен оператор, оператор по наземно обслужване или въздушен превозвач.

36. Техническо обслужване и ремонт на авиационна техника.

37. Производство, внос и/или разпространение на предавателни радиосъоръжения за граждански нужди.

38. Радио- и телевизионна дейност.

39. (Отм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г.).

40. (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., отм., бр. 92 от 2011 г.).

41. (Нова - ДВ, бр. 38 от 2006 г.) Предоставяне на социални услуги за деца.

42. (Нова - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Извършване и удостоверяване на професионално обучение.

43. (Нова - ДВ, бр. 36 от 2009 г.) Извършване на информиране и професионално ориентиране.